

Vonyarcvashegy

Településfejlesztési koncepció

Készítette:

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzat Képviselőtestülete megbízásából:
Magsitratum-S Stúdió Kft.
Dunaföldvár

Dunaföldvár, 2013

Tartalomjegyzék

1. JÖVŐKÉP	4
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, természeti és épített környezetére vonatkozóan	4
1.2. Nagyközség jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	4
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése.....	5
2. CÉLOK	11
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	11
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	16
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata..	22
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	22
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	23
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	23
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra.....	26
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére.....	29

|

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE	30
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	30
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére.	35

TERVEZET

JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Célunk, hogy Vonyarcvashegy megerősítse szerepét a Nyugat-Balaton régióban a turizmus ágazat előnyeinek minél teljesebb kiaknázása érdekében, továbbá élhető, szerethető településként biztos megélhetést és fenntartható fejlődést nyújtson lakóinak.

Vonyarcvashegyet lakosai és vendégei egyaránt "igényes, családias, szerethető és emberléptékű" településként jellemzik. A település fejlett alap-infrastruktúrával, rendezett, kötődést kiváltó megjelenéssel, változatos és minőségi program- és szálláskínálattal, továbbá jól képzett, vendégszerető menedzsmenttel segíti megélni a balatoni táj és a Keszthely-hegység által nyújtott természeti adottságokat, a helyi gasztronómia értékeit. A célok érdekében összefogó közösség, a természeti feltételek, valamint a helyi és újonnan bevezetett szellemi erőforrásoknak köszönhetően színvonalas, korunk igényeit kielégítő kultúra teszi élhetővé és szerethetővé Vonyarcvashegyet egész évben. A helyi lakosság ezért jól érzi magát, a fiatalok szívesen maradnak itt, ill. mind többen térnek haza. A nyaralótulajdonosok egyre nagyobb részéből válik új, a minőségi életet kereső, a gazdaságot, közösségi és kulturális életet egyaránt gyarapító állandó lakos.

Vonyarcvashegy 2020-ra a Balaton kiemelkedő lakó-, befektetési és idegenforgalmi célpontjává válik.

1.2. Nagyközség jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Vonyarcvashegy térségi szerepére vonatkozó jövőképe épít a korábban elkészült térségi, ágazati anyagokban megfogalmazott stratégiai víziókra.

Vonyarcvashegy a Keszthely-Hévíz Régióban a turisztikai desztináció kimagasló helyszínékként fogadja és irányítja a térségbe érkező vendégeket. A térségben a helyi lakosság megélhetését elsősorban a turizmus területén működő vállalkozások tevékenysége biztosítja, emellett az utóbbi években egyre nagyobb teret nyer a borászat is.

Vonyarcvashegy **a térségi feladatellátásban** magas színvonalú szolgáltatást biztosít a környező kistérségek számára is, oktatási, egészségügyi és szociális ellátási funkciókat tölt be. Vonyarcvashegy - főként a nyári szezonban - gazdasági szerepe által munkahelyeket és megélhetést kínál, színes kulturális programkínálata a környékben élők és utazók számára is

vonzó.

Vonyarcvashegy a minőségi turizmust képviselő északi parti települések között Keszthely közelsége ellenére egyedül, jól beazonosítható tényezője a Balaton-parti turizmusnak.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési elvek az Országos Területfejlesztési Konceptió alapján kerültek meghatározásra:

Szubszidiaritás és decentralizáció elve

A szubszidiaritás elve alapján a területpolitikában egy térség fejlesztését azon a legalacsonyabb területi szinten kell kialakítani és végrehajtani, ahol a feladat elvégzéséhez a legtöbb információ áll rendelkezésre, és a legtöbb érdek kapcsolódik a feladat megvalósításához. Mindez akkor lehet hatékony, ha a gazdasági, társadalmi, politikai döntéshozatal is alacsonyabb területi szinteken jelenik meg, így törekedve a fejlesztési döntések és eszközök területi decentralizálására.

Térségi és táji szemlélet elve

A területfejlesztés nem csak adminisztratív, települési- és területegységeket érint, hanem a földrajzi tájak életét is befolyásolja. A tájak a természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmi-gazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, napsugárzás, növény- és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő táj sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni. A fejlesztési beavatkozásokat integrálni kell a táj területi rendszereibe, hogy illeszkedjenek a helyi táji adottságokhoz, támaszkodjanak a táj erőforrásaira, hozzájárulva azok védelméhez és kibontakozásához is.

Fenntarthatóság elve

A fejlesztési beavatkozások esetében a fenntarthatóságot, biztonságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotó területi rendszerek (térségek) összefüggésében is. A fenntarthatóság alapelve minden ágazat irányában a fejlesztéspolitika azon korlátját fogalmazza meg, mely szerint a mai

fejlesztések és a fejlesztések alapját adó erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhordozó kultúrák eltűnését, ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés

A területfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a globális, európai, nagytérségi vagy nemzeti szintű gazdasági-társadalmi trendeket a különböző szintű és helyzetű térségekben. A várható hátrányokat megelőzve, az előnyöket kihasználva jövőorientált, proaktív cselekvési terveket kell alkotni, és nem csak a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg válaszintézkedéseket. A területi tervezés során az egyes célcsoportokat érintő gazdasági-társadalmi célok eléréséhez olyan területfejlesztési tevékenység szükséges, amely a sokszínű partnerségi együttműködések révén több termelőágazat kooperációjából, a szolgáltatások, ill. szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális közigazgatási tevékenységek összekapcsolódásából épül fel. Ezek az elemek területi alapon, szervesen, lehetőleg szinergikusan beavatkozás terében integrálódnak egymással, koordináltan, összefonódó akciókat alkotnak.

Hatékony és koncentráció elve

A településfejlesztési koncepció a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Nyilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein tudja megszólítani a közvéleményt. A szubszidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsoportjai (állandó lakosok,

üdülőtulajdonosok, külföldi ingatlantulajdonosok, helyi-, és szezonálisan jelen lévő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták, stb.) közti harmónia is hosszú távon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Tolerancia

Az etnikai és kulturális különbségeket magukon viselő státuszcsoportok szimbiózisa csak úgy tartható fenn, ha a helyi társadalom szövetén belül megfigyelhető másságok kölcsönösen megismerhetővé és egymás részéről átjárhatóvá válnak.

Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés biztosításán, a hagyományos célcsoportok (munkanélküliek) problémáinak kezelésén túl, a folyamatosan zajló akadálymentesítési beruházások mielőbbi végrehajtása mellett jelenti azt is, hogy Vonyarcvashegy 2020-ig mindenki számára nyújtson valamilyen élményt!

Identitás

A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez való kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés, végrehajtás nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi-gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeiként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok nyomon követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet nélkül, átfedésekkel követik egymást.

A fenti, általános érvényű vezérlőelveken túl néhány, a település fejlődési irányait, településszerkezetének alakítását befolyásoló konkrét elvi megközelítést is megfogalmaztunk:

Vonyarcvashegy Zala megye keleti részén, a Balaton északi partján fekszik, közel a Zala megyét Veszprém megyétől elválasztó határhoz. Keszthelytől mintegy 9 kilométer távolság választja el. Az 'elválasztás' helyett az összekapcsolódás találóbb kifejezés lenne, mivel a 71. sz. főút mentén a települések Keszthelytől Vonyarcvashegy végéig szinte teljesen egybeépültek.

A Balaton-parti települések, így Vonyarcvashegy esetében is igaz, hogy napjainkra a turisztikai kínálat erőteljes bővülése és specializálódása, valamint a kereslet szűkülése fokozott versenyhelyzetet teremtett a desztinációk között. A hagyományos kommunikációs csatornák telítődése és a személyre szabott szolgáltatásokat igénylő kereslet szükségessé tesz saját termékeinek pontos meghatározását és átgondolt fejlesztését. Az erős versenyhelyzetben csak a pontosan azonosított, egyedi vonzerővel rendelkező és az ebből felépített komplex termékeket piacra vivő desztinációk lehetnek sikeresek.

A turisztikai termék testesíti meg a kínálatot, amelynek összetevői azok az elemek, amelyekkel a turista az üdülése során találkozhat. A kínálat részét képezi a vonzerő, a szállás, az étkezés, a közlekedés, az egyéb infrastruktúra, a szórakozási lehetőségek, a kultúra, a nyelvismeret, a vendégszeretet, a biztonság, a higiéné, az információhoz való hozzáférés, az árak, és még számos az adott helyre specifikusan jellemző adottság. Fontos felismerni, hogy Vonyarcvashegy idegenforgalmi vonzereje meghatározó mértékben a természeti erőforrásaira épít, így közvetlenül függ azok állapotának változásaitól. Fel kell ismerni, hogy a térségben létfeltétel a fenntartható fejlődés megvalósítása. Ennek hiányában azokat az erőforrásait éli fel a térség, amelyből jelenleg közvetlen megélhetését biztosítja.

Településünkön turisztikai programokban nincs hiány, de ez csak a májustól szeptemberig terjedő időszakra érvényes. A legtöbb rendezvény a gasztronómia- és borfesztiválok jegyében zajlik.

Az idelátogató vendég számos szálláshely közül válogathat, igényeinek és anyagi helyzetének megfelelően. A szálláshelyeket alapvetően 2 csoportra bonthatjuk: kereskedelmi és magán szálláshelyekre. A kereskedelmi szálláshelyeken belül a hotelek, panziók, kempingek, ifjúsági szálláshelyek találhatók meg. A magán szálláshelyek kínálata a panziók és a kempingek között mozog. Sok magán szálláshely panzióknak megfelelő szolgáltatásokkal várja a vendégeket (úszómedence, masszázs, félpanziós ellátás), azonban gyakori a csak apartman kiadása is, kapcsolt szolgáltatások nélkül. Ez a szállástípus hagyományokkal rendelkezik, mégis hanyatlóban van a kínálat bővülése (szálloda megjelenése) és a kereslet igényeinek átalakulása (rövidebb nyaralások, wellness trendek, németajkú vendégkör visszaesése) miatt.

Valódi értelemben vett falusi turizmusról nem beszélhetünk a nagyközségben. A falusi vendéglátás célja a hagyományos falusi, paraszti élet bemutatása, nem pusztán szobakiadás falun.

Magyarország híres vendégszeretetéről, ami Vonyarcvashegyre is igaz. Emellett azonban megfigyelhető a turizmus káros hatásait jobban érzékelő társadalmi rétegekben a turistákkal szembeni ellenséges magatartás, a segítőkészség hiánya. Ezekben a rétegekben tudatosítani kell az idegenforgalom pozitív hatásait, hogy magatartásukkal ne hátráltassák az ágazat fejlődését.

A turisztikai keresletet három tényező határozza meg, ezek a motiváció, a diszkrecionális jövedelem és a szabadidő. A diszkrecionális jövedelem az a szabadon elkölthető jövedelem, ami a fogyasztónál a megélhetési kiadásokon (lakás, élelem, ruházkodás) felül jelentkezik, amiről szabadon dönti el, hogy mire fordítja. Ennek nagyságát és a szabadidő nagyságát a turisztikai szektor nem tudja közvetlenül befolyásolni. A motiváció az a tényező, aminek alapján a fogyasztó eldönti, hogy amennyiben a turizmusra fordítja diszkrecionális jövedelmét és szabadidejét, akkor melyik területet keresse fel. Erre a tényezőre tud hatást gyakorolni a turisztikai szektor, a marketingen keresztül.

A leggyakrabban említett motiváció a pihenés, emellett valamivel kisebb gyakorisággal a szórakozás és a családi együttlét érdemes még említésre, azaz a vendégek zöme a már megszokott, hagyományos balatoni motivációkkal érkezik. A nagyobb költséssel járó, a rövid nyári szezon meghosszabbítására alkalmas motivációk, azaz a rendezvény-látogatás, munka és konferencia, illetve egyéb saját motiváció említése együttesen sem éri el az 5 %-ot. Összességében tehát megállapítható, hogy a balatoni turizmus megszokott arculata (strandolás, családi pihenés) nem változott.

Vonyarcvashegy jelenlegi imázsa balatoni nyaralóhelyként állandósult, ami erős szezonálitást eredményezett. A település adottságai azonban ennél összetettebb hasznosítást is lehetővé tesznek, egész évszázaddal bővítve a turisztikai szezont. Megőrizve a „balatoni nyár” imázst, de kiegészítve a Keszthelyi-hegység, Keszthely, a Kis-Balaton, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a környező termálfürdők kínálatával a tó legváltozatosabb turisztikai kínálata alakítható ki.

A vonyarcvashegyi turizmus célcsoportját a családok alkotják. E célcsoport széles körű, mivel a kül- és belföldi családokat egyaránt magába foglalja; elsősorban azokat, akik gyermekeikkel együtt utaznak. A Lido strandon az elmúlt években kialakított, fokozatosan mélyülő homokos partszakasz ideális a kisgyermekek számára, de a könnyen elérhető mély víz a felnőttek számára is élvezhető. A strandon kiépített csomagmegőrzők és kabinok szintén a sok csomaggal érkező családok kényelmét szolgálják. A strandokon nyújtott szolgáltatások, a rendszeres animációs programok, vízi játék-, sporteszköz kölcsönzők a nagyobb 15-16 éves gyermekek igényeit is kiszolgálják. Ebből adódóan a 30-50 év közötti felnőttek, szülők a célcsoport, akik gyermekeikkel vágnak közös pihenésre. Fizetőképességük közepes, mivel a gyermek nevelése leköti forrásait.

Az élményigéretet alátámasztó vonzerők a Balaton jó minőségű, sekély (tehát gyorsan felmelegedő) vize, a fejlett strandi szolgáltatás-kínálat, valamint az állandó programkínálat. Az élményigéretnek mindegyike a változatos termékpaletta kialakítását és ezzel együtt a

meghatározott jövőkép elérését szolgálja. A desztináció természeti, kulturális és infrastrukturális elegyének összhangja nyújtja az élményeket, termékeként eltérő összeállításban és hangsúlyban. Mindegyik termék központi eleme a színvonalas szabadidő-eltöltés és a természeti környezet, így ennek fenntartható hasznosítása elengedhetetlen.

Vonyarcvashegy másik vonzerejét a természeti értékei adják: elsősorban természetesen maga a Balaton, annak parti és vízi szakaszai, a Keszthelyi-hegység nyújtotta tájkép, valamint védett területei. Vonyarcvashegy területén országos védeltséget egyrészt a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkhoz csatolt erdőrészek (045- 047; 049-052 hrsz-ú ingatlanok) élveznek. Másrészt a Natura 2000 területek kaptak országos védeltséget, melyek a Keszthelyi-hegység kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területei (015/15; 025/126; 025/128; 025/130; 025/132; 025/134; 025/136; 025/138; 025/140; 025/142; 025/144; 025/146; 025/148, 025/150; 025/152; 025/154; 025/156, 025/158; 025/160; 025/162; 025/164; 025/166; 025/168, 025/170; 025/172; 025/174; 025/176; 025/178; 025/180; 025/182; 025/184; 025/186; 025/188; 025/190; 025/192. hrsz-ú ingatlanok). Ez utóbbiak közül külön is ki kell emelni a Szent Mihály dombot, mely bizonyos értelemben a település jelképe, a település arculatának elengedhetetlen eleme, mely Vonyarcvashegy címerében is megjelenik. Végül, de nem utolsóként nagyban erősíti a település vonzerejét, a Keszthely közelsége miatt kézenfekvő összehasonlításban, a nagyobb üdülőhelyekkel szemben a település csendes, barátságos, családiasabb miliője.

Annak érdekében, hogy a település fenntarthatóvá váljon, a fejlesztések során, minden prioritás, cél, intézkedés, majd projekt esetén horizontálisan érvényesülnie kell a környezetvédelmi szempontoknak! Ennek konkrét, területi vetületeként a település fejlesztése során biztosítani kell, hogy a természeti értékek megőrzése elsőbbséget élvezzen más, gazdasági vagy akár társadalmi értékekkel szemben is. Ennek megfelelően a megelőzés elve alapján Vonyarcvashegy védett és NATURA 2000 területeinek megőrzése elsőbbséget kell élveznie az idegenforgalommal szemben, hogy a település fennmaradását biztosító természeti rendszerei ne sérüljenek. Ez természetesen nem jelenti a természeti szempontok kizárólagosságát, de a gazdasági és társadalmi érdekek érvényesítése során kiemelt hangsúlyt kell, hogy kapjon a megelőzés elvének érvényesítése. A természeti érdekek érvényesítése érdekében a megelőzésen túl az elővigyázatosság elveit is figyelembe kell venni az építési szabályozás során.

Az elővigyázatosság elve szerint azon döntések meghozatala előtt, amelyek esetén nem ismert, hogy az miként hat ezen területek megőrzésére, inkább a szigorúbb, a kockázatokat minimalizáló megközelítést kell alkalmazni. A megelőzés elve szerint pedig ahol ismert, hogy egy szabályzó alkalmazása milyen jövőbeli veszélyekkel, kockázatokkal járhat, ott ezek ellen meg kell tenni a kellő, károkat megelőző intézkedéseket a szabályzók és az intézmények működtetése révén egyaránt.

Vonyarcvashegy belterülete esetén azonban a társadalmi és a gazdasági szempontoknak kell elsőbbséget élvezniük, akár a természeti érdekekkel szemben is. Ez nem jelenti, hogy ez esetben a természeti szempont ne kerülne figyelembe vételre, de a megelőzés elvét, illetve a fenntarthatóság elvét a belterületek esetén úgy kell alkalmazni, hogy azok ne kényszerítsék az érdekelteket a belterület elhagyására, védett területek igénybevételére. Törekedni kell a fejlesztések során a ma is ismert, rendezett, tájba illő településszerkezet megőrzésére, az építészeti értékek, épített örökség védelmére, illetve ezek értékeinek a mai szempontok figyelembe vételével megvalósuló továbbvitelére, átörökítésére.

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

A település fejlődésének kitörési pontja, melyre alapozva Vonyarcvashegy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben, továbbra is és a jövőben még inkább, kimagasló település lehet, a **turizmus**. Mivel azonban e tevékenység erősen szezonális jellegű (mind gazdasági eredményét, mind foglalkoztatási hatását tekintve), valamint a településtől független külső – hazai és európai – gazdasági környezetnek is ki van szolgáltatva, nem lehet figyelmen kívül hagyni egyéb gazdasági tevékenységeket sem. A megalapozó vizsgálat egyik leghangsúlyosabb megállapítása a turizmus megerősítésének szükségessége, az állandó munkahelyek megteremtésének minden másnál erősebben jelentkező igénye. A település hosszú távú fenntarthatósága megkívánja az erős, stabil társadalmi háttérrel.

A település fejlesztését 3 specifikus, ágazati prioritás és egy horizontális (minden további prioritáson belül horizontálisan érvényesítendő) fenntarthatósági prioritáson keresztül látjuk megvalósíthatónak:

1. A **turizmus** jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése
2. A **termelő** és **szolgáltató gazdasági szektor** megerősítése, helyi gazdaság diverzifikálása
3. A helyi közösség **gazdasági erejének** növelése
4. Horizontális célként a **fenntartható fejlődés** szempontjainak érvényesítése

A specifikus, ágazati prioritások megvalósításához – a megalapozó vizsgálatban feltárt problémák segítségével – megfogalmazott egyes célok az alábbiak:

1. Turizmus jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése

1.1 Magasra pozícionált termékek és szolgáltatások kialakítása Vonyarcvashegyen

Annak érdekében, hogy a magas látogatószám magas fizetőképes kereslettel is társuljon, olyan turisztikai termékek és szolgáltatások kialakítása szükséges, amelyek képesek bevonni magasabb igényű, és nagyobb fizetőképes keresletet jelentő célcsoportokat. Ugyanakkor a „Vonyarcvashegy” márkanév imázsának, presztízsének javítása érdekében is egy átfogalmazott termék- és szolgáltatáskör szükséges, amelyhez a kommunikáció átalakítása is elengedhetetlen, így a szélesebb kört érintő, bázis célcsoport számára is jelentősen szükséges javítani a szolgáltatások minőségét.

1.2 Szállóvendégek számának növelése

Jelenleg a szállodai turnusokra vagy hétvégekre érkező turisták képezik az ide érkezők többségét a településen. Ugyanakkor magasabb jövedelmezőséget csak a vendégéjszakák számának növelésétől, azzal együtt várhat csak a település. A szállóvendégek számát (és összetételét) leginkább a szállások száma és minősége határozza meg. Hosszútávon fontos, hogy a városban megfelelő számú, magas minőségű szálláshely és emellett jelentős számú, tartós jelenlétet biztosító minőségi kemping férőhely álljon rendelkezésre, minden igény kielégítésére. Egy javuló struktúrájú és minőségű szállásférőhely kapacitás már lehetővé teszi, hogy a magas minőséget kereső célcsoportok is megtalálják számításukat Vonyarcvashegyen. A magánszálláshelyek minősítésével és szolgáltatásaik fejlesztésével javuló minőséget, így ezen körben is javuló jövedelmezőséget szükséges elérni.

1.3. Az itt-tartózkodási idő növelése

A Vonyarcvashegyre érkezők itt tartózkodásnak az ideje nagyrészt attól függ, hogy milyen szolgáltatásokkal, programokkal találkozhatnak. A színes és változatos programkínálat, az egymásra épülő szolgáltatások, a gazdag élményeket ígérő desztináció képes meghosszabbítani a tartózkodási időt mind a főszezonon belül, mind pedig az elő- és utószezonban is.

A turisztikai termék és szolgáltatás kínálatot célcsoportonként és szezonálisan lehet és kell differenciálni, hogy a jelenlegi kapacitások mellett is azok szélesebb kört tudjanak elérni. További lehetőségeket kínál, ha a jelenlegi kínálatot időben és térben is szétválasztva nyújtják a szolgáltatók, így egymáshoz képest eltérő igényű célcsoportok számára, illetve a minden szolgáltatásban érdekelt közös halmaz számára is vonzóbb, több napra elhúzódó programkínálat alakítandó ki. Fontos feladat a meglévő kínálat mainál jobb, hatékonyabb, minőségileg is más jellegű kommunikálása, hogy a már meglévő adottságok jobban

kihasználhatók, ezzel az itt tartózkodás ideje tovább növelhető legyen.

1.4 A turisztikai szezon meghosszabbítása

A turizmus szezonálisága a legtöbb desztinációban problémát jelent. Vonyarcvashegy és vonzáskörzete esetén ez különösen szűk időszak (lényegében 6-8 hét az iskolaszünet kezdetétől augusztus 20-ig), így a hosszúra nyúlt elő- és utószezon kínálata megerősítést igényel. Vonyarcvashegy természeti kínálata, kulturális értékei iránt jelenleg is van és érzékelhetően erősödik az érdeklődés – ez azonban többnyire kimerül az egynapos bakancsos turistákban, esetleg a hétvégi vendégekben. A cél a turistaszezon megnyújtása, lehetőleg egész évre való kiterjesztése érdekében az ez idő alatt szervezendő program- és szolgáltatáskínálat bővítése és fejlesztése, továbbá az ide érkező napi- és szállóvendégek kiszolgáló infrastruktúrájának és a részükre szóló marketing tevékenységnek a megerősítése. Fontos cél, hogy ezen időszakban is rendelkezésre álljon kellő számú és minőségű szálláshely, illetve hogy erősödhessen a gasztronómiai kínálat mind minőségi, mind mennyiségi szempontból.

2. Termelő és szolgáltató gazdasági szektor megerősítése, helyi gazdaság diverzifikálása

2.1 Helyi vállalkozások megerősítése

Fontos a helyi vállalkozások megerősítése, mivel kiemelkedően magas a vállalkozáskedv a településen. A vállalkozások támogatását ma már rengeteg szervezet végzi, ezek nagy része országos, régiós vagy megyei hatáskörű. A vállalkozásfejlesztési tevékenységet végző szervezeteket be kell vonzani a településre, hogy segítsék a helyi szervezeteket. Hosszabb távon azonban a helyi humán erőforrás fejlesztésével lehet elérni a vállalkozási képességek fejlesztését.

A helyi vállalkozások másik – nem anyagi jellegű – támogatása az információkban és kapcsolatokban rejlő lehetőségekkel történő támogatás. Sokat jelent egy vállalkozásbarát ügyintézési légkör, egy információnyújtással, mintegy inkubátor jelleggel működő támogató bázis, amelyben lehetőség van a megfelelő szereplők egymáshoz kapcsolására is (a befektetők és vállalkozók egymásra találásának segítése, a vállalkozók tanácsadókhöz irányítása, stb...).

2.2 Új befektetők és befektetések bevonása

Vonyarcvashegy a kiaknázatlan lehetőségek hazája – számos befektetésre alkalmas ingatlan van, köztük olyan nagyértékű ingatlanok is, melyeket Vonyarcvashegy Nagyközség

Önkormányzata önerőből nem tud fejleszteni (pl. "Telenkó-üdülő"). A település kimagasló vonzerővel bír; rengeteg az olyan tényező, amelyre lehet és kell is építeni. Ehhez a megfelelő üzleti, befektetői kört kell megtalálni, melyhez különböző kommunikációs eszközök elkészítésére van szükség.

2.3 Vonzó befektetési és üzleti környezet létrehozása

Gazdaságélénkítő beruházások szükségesek: olyan fejlesztések, amelyek megerősítik Vonyarcvashegy helyét és szerepét a térségben, amely sok fizetőképes látogatót vonz, hosszú szezonra biztosítja a vonzerőt, minőségi szolgáltatásokat és termékeket kínál. A települési arculatnak és épített környezetnek egy minőséget és funkcionalitást is jelentő átalakítására van szükség, hogy a „Vonyarcvashegy” élmény még vonzóbb legyen.

3. Társadalom gazdasági erejének növelése

3.1 Demográfiai folyamatok megfordítása

Egy erős társadalmi bázis képes kiszolgálni a munkaerőpiac igényeit, hozzájárul a település gazdasági erejének növeléséhez. Vonyarcvashegy gazdasági megerősödéséhez a lakosság előregedését kell megállítani, támogatni a fiatalok helyben maradását, családok megtartását, ösztönözni újak beköltözését. Ehhez egy vonzó szolgáltatás-kínálat és család-barát infrastruktúra kialakítása szükséges. Az önkormányzatnak különösen nagy felelőssége van ebben (kedvező hitelkonstrukciók, adómentesség beköltöző fiatal családok számára a telepedés megkönnyítésére). Erősíteni kell a településhez kötődést, az identitás-tudatot.

3.2 Kulturális szellemi bázis megerősítése

A kulturális, szellemi bázis megerősítése hozzájárul, hogy a magasan képzett lakosság is megtalálja számítását a településen, hogy ez a magasan képzett lakosság aktív részese legyen a helyi közösségeknek, támogassa a nagyközség fejlődését, tudásával és részvételével erősítse meg Vonyarcvashegy társadalmi bázisát. Ennek jól működő eszköze lehet egy ún. „értéktérkép” elkészítése, mely adatbázis-szerűen összegyűjti és naprakészen nyilvántartja a településen élők szellemi potenciálját.

3.3 Foglalkoztatási szerkezet javítása

A munkaerő piac keresletének és kínálatának eltérése nem csak helyi probléma, ugyanakkor kezelésére lehetőség van helyi erőforrások bevonására. Az egyik oldalon a munkahelyüket kereső fiatalok, a megfelelő állás miatt ingázó értelmiségi réteg, míg a másik oldalon a (többnyire szezonális) munkaerőhiánnyal küzdő turisztikai szolgáltatók állnak. A szabad

munkaerő-kapacitások hatékony lekötése, míg a szezonális munkaerő-igények optimális kielégítése egyszerre jelent kihívást.

A település üzemeltetésében is komoly kihívást jelent az infrastruktúra szezonálisan változó leterheltsége, elsősorban a vízvezeték-rendszer és a közvilágítás vonatkozásában, ugyanúgy, mint a település nagyterjedésű belterülete, a turisztikai ágazat miatt „kirakatba állított” terek, utcák. Vonyarcvashegy esetében a vonzó környezet mindenki közös érdeke, hiszen ez hozzájárul a település kedvező megítéléséhez, a turisztikai szolgáltatók gazdasági boldogulásához is. Támogatni és ösztönözni kell a közös célok mentén az önkéntességet, amely képes a feladattal megbirkózni. A kulturális szellemi bázis megerősítése kapcsán már említett „értéktérkép” a településen élő és /vagy azért cselekedni tudó és akaró önkéntesek elérésében is nagy szerephez juthat.

4. Horizontális célok

A településfejlesztési elvek mentén kialakított célrendszerből nem hiányozhat a fenntarthatóság elvének is megfelelő célok megfogalmazása. A fenntarthatóság azonban nem önálló prioritás, hanem egy olyan elv, amelynek minden intézkedésben meg kell jelennie. A fenntarthatósági elv követelményének megfelelően megfogalmazott célok:

Környezettudatos, fenntartható településsé válás - integrált horizontális prioritás

- *Valamennyi fejlesztés során az energiahatékonyság és megújuló energiaforrások alkalmazásának érvényesítése*
- *A fejlesztések során a hosszú távú táj- és természet-megőrzési szempontok érvényesítése*
- *Klímavédelmi szempontok érvényesítése az épített örökség és a területhasználat során*

2.2 . Részcélok és beavatkozások területi egységeinek meghatározása

1. sz. melléklet

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A település jövőképében megfogalmazott vonzó lakó-, befektetési és idegenforgalmi célpont elérése érdekében azok a településadottságok kerültek kiemelésre a célok megfogalmazásakor, amelyek egyedivé teszik Vonyarcvashegyet. A célok közt első helyen szerepel a turizmusnak, a település húzóágazatának erősítése. Ebben az ágazatban

Vonyarcvashegy fontos szerepet tölt be a térségben. Ennek kiemelése a térségi szemlélet elve miatt fontos. A rendszerszemlélet és az integrált fejlesztés elve azonban megköveteli, hogy a turizmus megerősítése mellett további fejlesztési célokat is megfogalmazzunk, a gazdaság további megerősítése szükséges.

A településnek – mivel erdőterületei a Balaton Felvidéki Nemzeti Park részét képezik – a fenntarthatóságot nem csak elviekben, hanem valós célként kell kezelni a településfejlesztés során. A természeti-, táji értékek megőrzése, a Balaton és a Keszthelyi-hegység kiemelt értékeinek fenntartható hasznosítása hozzájárul egy fenntartható, hosszú távú fejlődéshez.

A koncepció készítése során érvényesült a partnerség elve, a dokumentum elkészítéséhez több egyeztetési kör eredményeként jutott el a település. Az egyeztetési változat lezárása végén készülhet el egy végleges dokumentum, amely a társadalom széles körű egyetértésén nyugszik, az érintett ágazatok szereplői is megismerték.

A szubszidiaritás elve Vonyarcvashegy esetében a megfogalmazott célok és intézkedések szintjén kezelhető, amely a következő fejezetben kerül bemutatásra.

A hatékonyság elve érdekében a Településfejlesztési Koncepció nem csak célokat, hanem intézkedéseket is megfogalmaz. Az ütemezett tevékenységek hozzájárulnak a részcélok, célok eléréséhez, a vágyott jövőkép teljesítéséhez.

A dokumentum végén található monitoring eszközök segítik a településfejlesztési koncepció végrehajtásának értékelését. Visszacsatolásra ad lehetőséget, amelyek későbbi tervezési időszakokra fontos támpontot tudnak adni.

A településfejlesztési elvek mentén összeállított koncepció olyan célokat és azokhoz olyan intézkedéseket fogalmaz meg, amely hosszútávon segíti az átfogó cél, azaz az életminőség javításának elérését, és hozzájárul a jövőkép valóra válásához.

1. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Vonyarcvashegy 1850-ben egyesült a korábbi Vonyarc településből és Vashegy szőlőhegyből. A mai nagyközség struktúrájában még érzékelhető, de egyre kevésbé szembeötlő a két korábbi településrész közötti valamikor különbség. Mivel egy lényegi, jól érzékelhető válaszvonal a településen belül akár infrastrukturális, akár pedig településarculati szempontból tekintve nem a két hajdani önálló településrész viszonylatában, hanem a strand által fémjelzett Balaton-part menti részek, ill. a Balaton-parttól távolabb eső településrészek között jelentkezik, ezért a **Településfejlesztési Koncepció nem Vonyarc, ill. Vashegy településrészek szerinti bontásban készült, hanem egységesen kezeli a nagyközség területét.**

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Társadalmi adatok

Vonyarcvashegy népessége, ha nem is drámai mértékben, de határozottan elöregedik. Egyre több fiatal hagyja el a települést, az elvándorlók helyett kevesebb a bevándorló, a maradók többsége pedig egyre öregebb.

Várható következmény: Számítani lehet egyrészt a lakosság elöregedésének folytatódására, ami pl. a közösségi közlekedési és a humán ellátó rendszerek működésének újragondolására, azok racionális, gazdaságilag fenntartható megszervezésének és működtetésének kérdésére irányítja a figyelmet és esetenként a szolgáltatások újszerű módon való megszervezését kényszerítheti ki, másrészt pedig felveti az elegendő munkaerő rendelkezésre állásának kérdését is. A társadalom öregedésével egyre nagyobb igény mutatkozik a szervezett szociális ellátás iránt is, az ehhez szükséges szakember-igénnyel a megye szakképzésében számolni kell.

Vonyarcvashegy állandó lakosságában a Zala megyei átlaghoz képest alacsony a munkanélküliség (a 2011. évi statisztikai adatok szerint Vonyarcvashegyen 4,5% a Zala megyei 13%-kal szemben). A legnagyobb helyi foglalkoztató az Önkormányzat, szezonálisan a vendéglátó egységek közt sok az önfoglalkoztató és kisvállalkozás, és a településről ingázó munkavállaló. Az adózók száma mind a személyi

jövedelemadó, mind a vállalkozási adók tekintetében magasabb a megyei átlagnál.

A tervezés során figyelembe veendő körülmény, hogy a településen az épületek több mint fele nyaraló (???) a lakásállomány, 1088 az üdülő a KSH aktuális nyilvántartása alapján). Ennek megfelelően az üdülőtulajdonosok szerepe hasonlóan hangsúlyos a település jövőjét tekintve. A rövid nyári szezon alatt az infrastruktúrát használók száma megsokszorozódik, amely körülmény a kapacitások megfelelő tervezését is megnehezíti. 2012-ben októberig 74 752 vendégéjszakát regisztráltak a település területén, ebből csak a július hónap maga 25 603 vendégéjszakát tesz ki. Az itt megszálló vendégek mellett szintén jelentős nyomást jelent az átutazó, egy napos kirándulók létszáma is, melyre pontos regisztrált adat nem áll rendelkezésre.

Vonyarcvashegy kiemelkedően sok kulturális rendezvényt valósít meg évente, amelyre több 10 000 ezer fő érkezik, ezek azonban szinte kizárólag a főszezonban zajlanak. További akadálya a gazdasági áttörésnek, hogy a kulturális rendezvények többségét a legalacsonyabb fizetőképességű célcsoportok számára állítják össze. A kulturális programok átstrukturálásának egyik akadálya az állandó rendezvénytér hiánya. A programok több színhelyen kerülnek megrendezésre, részben az egyes vállalkozások igénye miatt, részben a nem megfelelő infrastruktúra okán. A fentieket összegezve megállapítható, hogy egy kulturális rendezvénytér hiánya sürgető igényként jelentkezik a településen.

Gazdasági adatok

A település fő húzóereje a turizmus, valamint az ehhez elválaszthatatlanul kapcsolódó gasztronómiai kínálat. Az alig több mint másfél-két hónapos főszezon nem csupán nagyon rövid, de program-, szolgáltatás-, és szállás kínálatában is éles határral válik el az év további részeitől. Elő- és utószezonról csak a bakancsos és kerékpáros, valamint a borászati turizmus tekintetében beszélhetünk, s bár ezeken a területeken is növekvő érdeklődés érzékelhető, ezt gazdaságilag még nem sikerült kiaknázni. E mellett a településnek jelentős bevétele adódik a bérleti díjakból és az idegenforgalmi adóból.

A turisztikai szektor jövedelmezőségének megerősítéséhez a szezon meghosszabbítására, ill. egész évre való kiterjesztésére, vagyis nem csak nyári, hanem őszi, téli és tavaszi szezonra kidolgozott programcsomagok fejlesztésére van szükség.

A település szálláskínálatában óriás hiányt pótol a 2005-ben megnyílt négycsillagos

szálloda a magasabb igényekkel érkező vendégek részére, ám ez csak alig pár százalékot jelent a teljes szálláskínálaton belül. A néhány kisebb panzió férőhelyein túl óriási, 90 % feletti a szoba-kiadó és egyéb magánszálláshelyek aránya a szálláskínálaton belül. Ennek negatív következménye, hogy a jelenlegi és a jövőbeli idegenforgalmi trendek következtében Vonyarcvashegy szálláskihasználtsága nagyon kitett a leginkább ár-érzékeny célcsoportok fizetőképességében jelentkező változásoknak. Ezzel egyidejűleg a település ma nem tudja kihasználni a minőségi szálláshelyeket kereső, Vonyarcvashegy kiemelkedően értékes természeti és kulturális értékei iránt nyitott, magas fizetőképességű célcsoportok válság éveiben is meglévő relatív magas fizetőképességű keresletét.

A fentiek értelmében tehát a település üzemeltetés terén magas költséget és intenzív szezonalitást jelentő tömezturizmus alacsony jövedelmezőséggel társul. Az országosan is érzékelhető, a közép-reteg elvékonyodásából adódó igények, kereslet és jövedelmezőség csökkenése miatt a magasabb minőséget szolgáló vendéglátóhelyek és szórakozó helyek is küzdenek a megélhetéssel.

A további tervezésben a település húzóágazatának, a turizmusnak, továbbá a kézműves és kisipar gazdasági megerősödését célzó támogatásoknak kell érvényesülnie, valamint hasonló jelentősége van alacsony szezonális alternatív iparágak bevonásának is.

Környezeti adatok

Vonyarcvashegy tájképi értékei:

- 1.1 természetes domborzat, felszíni terepadottságok,
- 1.2 strand területek
- 1.3 zagyterek, parti sétány, kerékpárút
- 1.4 vízparti nádasok
- 1.5 erdők
- 1.6 egyedi fák, facsoportok, út menti rózsakertek

A tájkép védelme egy ilyen remek adottságokkal rendelkező település esetén, mint Vonyarcvashegy, kiemelt jelentőséggel bír. A Balaton parti strand mellett nagy hangsúlyt kell fektetni a parti nádasok, zagyterek-zagykazetták, a Keszthelyi hegység területeinek védelmére.

A mészkőbánya okozta tájsebek helyreállítási munkái már a bánya bezárása után megkezdődtek. A terep elegyengetése után főleg feketefenyőt telepítettek a területre,

mert ez a faj szélsőségesen száraz, elégtelen vízháztartású talajon is megél. Sajnos, megindult a feketefenyők pusztulása és a jelenleg is zajló fakivágás a tájképet erősen rombolja. A természet, ha a maga lassú módján is, de jobban végzi a helyreállítást. A természetes növényzet szukcessziója még a legmeredekebb sziklafalakon is rövidesen megindul. A bánya bezárása óta eltelt évtizedek alatt a legtöbb őshonos sziklai növény megfelelő élőhelyet talált a bányafalakon. A mészkőbánya mellett, tájrehabilitáció keretében megtörtént az Agyagos utcai hulladéklerakó-hely rekultiválása is.

Vonyarcvashegy területén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága végzi a természetvédelmi hatósági tevékenységet, munkatársaik az önkormányzattal együttműködve rendkívül sokat tesznek a település kiemelkedő természetvédelmi értékeinek megóvása érdekében. A természet és tájvédelmi célok érvényre juttatását a Nemzeti Park Igazgatósága az építési, engedélyeztetési eljárásokban szakhatósági állásfoglalásokon keresztül biztosítja.

3.2 A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A részletes megalapozó vizsgálat alapján, valamint a fenti összefüggések és célok mentén az alábbi javaslatok fogalmazódtak meg a műszaki infrastruktúrát érintően:

1. A településen belüli útvonalak közül a nyári szezonban kritikus elem az Arany János utca és a Fürdő utca többfunkciós használata. Sürgetően indokolt a kerékpáros közlekedés, gyalogos forgalom és a személygépkocsi-forgalom szétválasztása a vasúti átjáró csomópontjában.
2. Megvizsgálandó az Arany János utca egyirányúsításának, valamint parkolóhelyek kialakításának kérdése.
3. További kritikus elem Vonyarcvashegy Lido strandjához vezető Iskola utcai útszakasz, mely a turisták egyik fő közlekedési útvonala a Kossuth utca mellett.
4. A közlekedés tervezésében hangsúlyos elem a parkoló helyek kialakítása, melyet a további beruházás során súlyozottan szem előtt kell tartani a strandra és környékére vonatkozóan.

5. A vonyarcvashegyi Negyven Halász Emlékparkban a tervezett rendezvénypark és a településen K-Ny irányába jelentős gyalogosforgalmat lebonyolító Petőfi utcán sétány kialakítása.
6. Vonyarcvashegyen a Keszthelyi-hegységbe vezető kerékpárút kialakítása és összekötése a meglévő Balatoni kerékpár útvonallal.
7. Szent Mihály domb lábánál a magánkézen lévő területek megszerzése, kisajátítása. A kerékpárút nyomvonala mentén pihenő, kerékpár-kölcsönző és -javító egység kialakítása, vízvezeték és csatorna kialakításával.
8. A Vízparti-rehabilitációs Tervvel összhangban meg kell vizsgálni egy parti sétány folytatásának a lehetőségét, mely egyben tanösvény is lehet.
9. A tervekben rövidtávú rendezése mellett javasolt biztosítani egy második horgász csónakkikötő létesítésének a lehetőségét a jelenlegi horgász csónakkikötő mellé, a Kígyós patak torkolatához.
10. A csapadékvíz-elvezetés hiányosságaira lakossági észrevétel érkezett, melyet meg kell vizsgálni és a rendezés tervezését tovább folytatni.
11. Rendkívül sürgető az ivóvíz hálózat cseréje, ugyanis egyes területeken az vízvezeték csőhálózata halaszthatatlan a sűrűn bekövetkező csőtörések miatt.
12. A településszerkezeti tervekben megvizsgálandó a kézműves vállalkozásra alkalmas kisipari területek kijelölésének lehetőségét, helyszíneket kell keresni.

Beavatkozási terület, akcióterületek:

A településen az alábbi beavatkozási területeket lehet lehatárolni:

1. Vonyarcvashegy, Lido strand (kép)

Vonyarcvashegy, Arany János utca, Fürdő utca

Fejlesztésre szoruló terület: vasúti átjáró, parkoló, kerékpárút.

Ez az a terület, amely jelenleg leginkább meghatározza Vonyarcvashegy nyári turisztikai központját, részét.

2. Vonyarcvashegy Szent Mihály domb (kép)

Közkedvelt pihenő- és kiránduló terület a kerékpárút mellett.

A Triász-kori földolomitból álló Szent Mihály-domb (136 m B. f.), megkapó fekvésű és gyönyörű kilátást is nyújtó domb. A tövében javasolt pihenő kialakításának folytatása és kerékpár-megálló, ill.- javító egység kialakítása.

3. Vonyarcvashegyi erdei kerékpárút és a balatoni kerékpárút összekötése

A Vonyarcvashegyen és a Keszthelyi-hegységen átvezető útvonal összekötése a balatoni kerékpárúttal, ill. a Keszthelyi-hegységben fekvő többi település (Gyenesdiás, Vállus, Balatongyörök) erdei kerékpárútjaival. A kerékpárút által nyújtott lehetőségeknek elsősorban a tavaszi és az őszi idényben lenne jelentősége, a nyári szezonon kívüli sportolási, szabadidős lehetőség biztosítsa révén, valamint a programok színesítése által.

4. Vonyarcvashegy rendezvény tér kialakítása és a Petőfi utcai sétány

Ez a terület, mivel a szezon idején meglehetősen jelentős gyalogos forgalma bonyolít, különösen alkalmas a rendezvény tér kialakítására. A turisztikai idényben a település centruma is itt található. Sétány kiépülésével újabb lehetőség adódna a helyi szolgáltatások és kiskereskedelem fellendítésére a Petőfi utcában. Ezzel is színesítve és emelve a település színvonalát.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség, javaslatok az örökség védelmére

Nyilvántartott régészeti lelőhely által érintett helyrajzi számok:

1; 2/2; 3; 4; 8; 23; 25; 26; 27; 28; 29/1, 29/2; 30/2; 30/3; 30/4; 31/1; 31/2, 32/2, 33/1; 33/2; 34, 35/1, 35/2, 36/1; 36/2, 37; 39; 61; 62; 64/1; 65, 66; 67/1, 1395; 1396

Műemléki épületek (hrsz.):

1. Berzsényi utca 60. (hrsz. 1879/1) lakóház, népi.
2. Fő utca 93. (hrsz.: 1964/1) r. k. temetőkápolna, klasszicista, 1820 körül.
3. Petőfi S. utca 123 (hrsz.: 653) lakóház népi, 1816.
4. Petőfi utca eleje (hrsz.: 1252) r. k. kápolna, késő barokk, 19. sz. eleje
5. Zrínyi utca 65. (hrsz.: 391/2) lakóház, népi.
6. Szt. Mihály-domb (hrsz.: 018, 019) Szt. Mihály-kápolna, talán középkori alapokon épült 1622-ben. Átalakítva a XIX. század második felében. Belső falfestmény 1622-ből. Szobrok fából, késő barokk, XVIII. század vége.
7. Szőlőhegy, Helikon utca vége (hrsz.: 2028) Helikon taverna, volt Festetics-

pince, 1819. Tervezte: Kehr Vilmos.

Helyi védettségre javasolt épületek:

1. Szakcsoport pincészete
2. Petőfi utca ? sz. (Scheffer-ház)?

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A célok elérését szolgáló, nem beruházás jellegű önkormányzati tevékenységek

Az önkormányzat alkalmazhat olyan eszközöket, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok elérését.

Ide tartozhatnak pl.:

- 1.2. Szabályozási tevékenységek
- 1.3. A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés)
- 1.4. Településmarketing célú tevékenységek (pl. marketing stratégia elkészítése, marketingkommunikáció), a magánbefektetők bevonása, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítása, ill. a létesítmények kihasználtságának növekedése érdekében, valamint hogy, a fejlesztési eredmények ismertebbé váljanak, továbbá, hogy az Önkormányzat által tervezett programok minél nagyobb vonzerővel bírjanak.
- 1.5. Helyi adókedvezmények, építési illeték kedvezmények biztosítása bizonyos esetekben a magántőke mobilizálása érdekében.

A koncepció megvalósításával kapcsolatos szervezeti elvárások

A településfejlesztési koncepció megvalósítása olyan szervezeti működést kíván meg az önkormányzattól, amely biztosítja egyrészt a koncepció egészének folyamatos

karbantartását, az elért eredmények visszacsatolását a stratégia tervezési folyamatába („stratégiai menedzsment”), másrészt pedig biztosítja a koncepció által kijelölt akcióterületi alapú fejlesztések professzionális és hatékony megvalósítását („operatív menedzsment”). A projektmenedzsment általános kategóriái szerint csoportosítva tehát: a stratégiai menedzsment a „hatások” érvényesüléséért, míg az operatív menedzsment az eredményekért (mind a közvetlen, „outputok”, mind a tényleges eredmények) visel felelősséget.

Az eredmények visszacsatolása a program nyomon követéséből („monitoring”) származó adatok alapján történik.

A stratégiai menedzsment fő feladatai:

- 1.7 A koncepció megvalósulásának folyamatos nyomon követése, értékelése. Ennek keretében az elhatározott fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, azok elvárt eredményeinek és hatásainak értékelése, az IVS által kitűzött célok teljesülésének figyelemmel kísérése.
- 1.8 A település fejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezete változásának figyelemmel kísérése, a külső feltételrendszer változásainak a stratégiai célokra és eszközökre gyakorolt hatásainak elemzése, értékelése.
- 1.9 A települési társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése a koncepció cél- és eszközrendszerébe.

A stratégiai és operatív menedzsment feladatainak tiszta szétválasztása alapvető fontosságú a felelőségek egyértelműsítése érdekében. Az operatív menedzselést végző szervezet vagy szervezeti egység adatokat szolgáltat az általa elvégzett fejlesztésekkel kapcsolatosan, de az ebből levonandó, a stratégiát érintő következtetésekben, döntésekben csak tanácsadó és véleményező szerepe van. Az operatív menedzsment céljainak meghatározása és eredményeinek értékelése a stratégiai menedzsment feladatok körébe tartozik.

A stratégia menedzselése megkívánja a stratégia által érintettek véleményének megismerését. Ez a legtöbb esetben a gyakorlatban a stratégia, a koncepció elkészítése során kialakított partneri együttműködések továbbvitelét jelenti, de természetesen nem kizárt új partnerek bevonása sem.

A stratégia menedzsment szervezete a fentiek alapján nem választható el Vonyarcvashegy önkormányzatának szervezeti rendszerétől. A feladatok az

önkormányzati hivatal szakapparátusának újszerűen szoros együttműködését igénylik. Célszerű az együttműködést a hivatal szervezetében intézményesíteni, pl. stratégiai munkacsoport felállításával az érdekelt szakmai szervezeti egységek részvételével vagy erős adminisztratív koordinációs jogosultsággal célszerű felruházni a városfejlesztési vagy vagyongazdálkodási egységeket. Egyértelműen szabályozni kell a hivatali együttműködés módját, továbbá, hogy melyik önkormányzati bizottság kompetenciájába tartozik a településfejlesztési irányok meghatározása és hogy a bizottság munkáját az adminisztratív szervezet mely egysége, irodája segíti.

Javasolt intézményesíteni a partnerség megnyilvánulási fórumait is. Megfontolásra érdemes formális önkormányzati „partnerségi fórum” létrehozása és a hivatal általi működtetése, ahol a stratégiában érdekelt civil, vállalkozói csoportok is kinyilváníthatják véleményüket. A fórum által tárgyalt szakmai anyagok előkészítését (előterjesztését) célszerűen az önkormányzat stratégiai menedzsmenttel megbízott részlege készíti elő.

Javasolt, hogy a fórum elnöki tisztségét település vezető (akár a polgármester, az alpolgármester vagy a fejlesztési bizottság elnöke) lássa el. A fórum stratégiai döntésekben segíti a városvezetést, ezért javasolt az évenkénti legalább egyszeri – legfeljebb kétszeri ülésezés, ennek kapcsán a koncepció egészének és a kulcsfontosságú fejlesztések megvalósulásának áttekintése.

Fontos annak hangsúlyozása, hogy a stratégiai döntéseket a település vezetése hozza meg, a „partnerségi fórum” szerepe az, hogy e döntésekhez információt szolgáltatson, igényeket, szándékokat tudatosítson, javaslatokat tegyen.

Településen belüli koordináció

TDM szervezet

A turisztikai szereplők térségi együttműködésének intézményesült és támogatott formája a Turisztikai Desztinációs Menedzsment Szervezetekhez kötődik. Vonyarcvashegyi szervezet esetében az egyik fő támogatója Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata. Az eredményes működéshez elengedhetetlen, hogy a település és a szervezet közösen tudjon gondolkodni, a turisztikai ágazatot érintően a Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Nagyközség Önkormányzata a stratégiai, míg a TDM szervezet az operatív menedzsment feladatokat látja el.

Szent Mihály Hegy Védő és Vendégváró egyesület

Szent Mihály domb természeti értékeinek és épített örökségének felügyeletét látja el. Közreműködik a turisták koordinálásában, segédkezik a kápolna nyitva-tartásában. Lévéen vonyarcvashegyi civil szervezet, egyik fő támogatója Vonyarcvashegy Nagyközség önkormányzata.

Vonyarcvashegyi Balaton Art egyesület

Vonyarcvashegy művészköreit fogja össze, melyben helyet kapnak festők, grafikusok, fafaragók, textil szövők és költők. Képviseltetik magukat úgy belföldön, mint külföldön. Számos alkotótábor és kiállítás szervezői, a helyi művelődési házzal karöltve. Lévéen vonyarcvashegyi civil szervezet, egyik fő támogatója Vonyarcvashegy Nagyközség önkormányzata.

Vonyarcvashegy Sportegyesület

Vonyarcvashegy sportoló fiatalságának és szenior sportolóinak ad helyet. Több szakosztályból tevődik össze: Labdarúgás, kézilabda, pingpong, petang és teke. Főbb támogatója Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata.

Polgárőr Egyesület Vonyarcvashegy

Település biztonsága érdekében alakult egyesület. Fontos szerepet tölt be nem csak a közbiztonság felügyeletében, hanem a rendezvények biztosításánál is. Hozzávetőlegesen 42 főt számol, melynek fő támogatója Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata.

Vonyarcvashegyi „ARANY HÍD” Horgászegyesület

300 fő fölötti taglétszámot számláló egyesület. Település lakossági összetételéből adódóan- az ország háromnegyed részéről számlál tagokat. Önkormányzati beruházásban 2005. nyarán megépült egy 68 csónakot befogadó kikötő. Üzemeltetése állandó „telt házzal” működik. Település csónakférőhely-igénye többszöröse lenne a meglévőnek. A településen az egyetlen olyan egyesület, mely önfenntartásra képes. Vonyarcvashegy Önkormányzatának segítségét csak nagyobb beruházás esetén kéri, saját önerő hozzáadásával.

Balatongyörök Gyenesdiás Vonyarcvashegy Hegyközségi

Feladata a szakmai területek összehangolása, érdekvédelem, tanácsadás, tulajdonvédelem, hatósági feladatok. A hegyközség legfontosabb feladata a terület

arculatának kialakítása, az eredet- és a minőségvédelem. Szabályozza a szőlőtelepítés terméshelyeit, a fajtákat és egyéb előírásokat alkot.

A hegyközség választott operatív feje a hegybíró. Ő adja ki a származási igazolást a megtermelt bormennyiségekről, amelynek alapján a bor eredete ellenőrizhető.

Ingatlangazdálkodási koncepció

A településfejlesztési koncepció mellett javasolt egy ingatlangazdálkodási koncepció. Az önkormányzat a vagyongazdálkodási rendelethez igazított ingatlangazdálkodási koncepcióban megfogalmazza, hogy a fejlesztések érdekében az adott területen, ingatlan esetében az ingatlantulajdonát milyen módon kívánja hasznosítani, azaz mi az, ami értékesíthető és mi az, ami fejlesztési célokat szolgál a jövőben. Mely az, amelyet hosszú távon önkormányzati tulajdonban és kezelésben kíván az önkormányzat tartani. A koncepció összhangban kell, hogy legyen a településfejlesztési koncepció céljaival és illeszkedjen annak megvalósítási eszközrendszeréhez.

Az ingatlangazdálkodási koncepció elsődleges célja, hogy megalapozza az önkormányzati tulajdonban levő forgalomképes ingatlanok stratégiai ingatlangazdálkodás keretében történő hasznosítását. Fontos azonban, hogy forgalomképtelen ingatlanjai esetében is felmérje a Önkormányzat, hogy azok hogyan állíthatóak a település fejlesztés célok szolgálatába.

A fentiek érdekében a koncepcióban a település:

- Megtervezi az akcióterületeken, tulajdonában levő forgalomképes ingatlanok optimális hasznosításának módját (eladás, csere, közös hasznosítás, fejlesztést követő értékesítés, stb.)

- Megtervezi esetleges ingatlanvásárlások mértékét, módját és a későbbi hasznosítás vagy értékesítés módját, feltételeit
- Felvázolja, hogy az akcióterülethez kapcsolódó forgalomképtelen ingatlanokon milyen jelentősebb fejlesztéseket kíván eszközölni, melyek hatással vannak a rehabilitációs tevékenységekre.

A fejlesztéseket akadályozó bonyolult vegyes (tisztázatlan) tulajdonviszonyok esetén különösen fontos, hogy az önkormányzat megtervezzék, hogy milyen lépéseket kíván tenni a tulajdonviszonyok rendezéséért.

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

Ahhoz, hogy a településfejlesztési koncepció megvalósulása figyelemmel kísérhető legyen, a célrendszerhez számszerűsített mutatók hozzárendelése szükséges. A számszerűsített mutatók értékének mérése az „operatív menedzsment” feladata.

2. sz. melléklet

Formázott: Betűtípus: (Alapérték)
Book Antiqua, 12 pt, magyar
(Magyarország)

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
1.Turizmus jövedelemtermelő képességének és munkahely-teremtő hatásának növelése	1.1. Magasra pozicionált termékek és szolgáltatások kialakítása Vonyarcvashegyen	1.1/1-I. Megújuló marketing- és menedzsment-szemlélet meghonosítása Vonyarcvashegy közösségi véleményformálói körében	1.1/1-II. Megújuló marketing- és menedzsment- szemlélet meghonosítása Vonyarcvashegy vállalkozói és kulturális szervezetei körében	
		1.1/2-I. Települési arculatot befolyásoló gyakorlatok megújítása, beruházások előkészítése	1.1/2-II. Tematikus arculat-fejlesztési akciók megvalósítása	1.1/2-III. Frekvenciált központi területek gazdasági – társadalmi beágyazódása
		1.1/3-I. Szolgáltatás és programkínálat, bővített célcsoportok igényei szerinti felülvizsgálata, jelen kínálat részbeni átalakítása	1.1/3-II. Nemzetközi színvonalú szolgáltatások és állandó rendezvények bevezetése gazdasági szereplők finanszírozási szerepének, súlyának erősítése	1.1/3-III. Európai szintű gasztro-, kulturális és turisztikai desztinációs infrastrukturális és szervezeti feltételek megetremtése

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
1. Turizmus jövedelemtermelő képességének és munkahely- teremtő hatásának növelése	1.2 Szállóvendégek számának növelése	1.2/1-I. Versenyképes települési kommunikáció meghonosítása	1.2/1-II. Új célcsoportok tudatos megszólítása	
		1.2/2-I. Magán szálláshelyek minősítésének bevezetése	1.2/2-II. Magán szálláshelyek fejlesztésének ösztönzése	1.2/2-III. Magán szálláshelyek fejlesztésének támogatása
		1.2/3-I. Magas minőségű szálláshelyek (hotel) fejlesztéseinek előkészítése	1.2/3-II. Magas minőségű szálláshelyek létrehozásának támogatása, megvalósítása EU-s forrásokkal	1.2/3-III. Szálláshely- szerkezet elmozdítása a magas minőségű szálláshelyek növelésével

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
1. Turizmus jövedelemtermelő kéességének és munkahely-teremtő hatásának növelése	1.3 Az itt- tartózkodási idő növelése	1.3/1-I Jelen lévő szolgáltatók szolgáltatásainak bővítése, minőségének emelése.	1.3/1-II Desztinációs szemléltető termékfejlesztéssel komplex termékek alkalmazása	1.3/1-III
		1.3/2-I Elő- és utószezoni víz, természet, kultúra és bor tematikus kulcsprojektek kidolgozása	1.3/2-I Elő- és utószezoni víz, természet, kultúra és bor tematikus kulcsprojektek megvalósítása	
		1.3/3-I. Kisléptékű attrakció fejlesztés – meglévő igények színvonalas kiszolgálása: túrázók, horgászok, kerékpárosok.	1.3/3-II. Szórakozási lehetőségek kibővítése	1.3/3-III. Fedett uszoda és sportmunkacsarnok, szabadidő központ létesítése

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
1. Turizmus jövedelemtermelő képességének és munkahely-teremtő hatásának növelése	1.4 Szezon meghosszabbítása	1.4/1-I Tavasszal és/vagy ősszel regionális ismertségű turisztikai-gasztro rendezvény megszervezése	1.4/1-II Program és szállás csomagok kialakítása az adott időszakhoz, szezonhoz. Összekötve a régiós gyógyturizmussal.	1.4/1-III Tavaszi és őszi kihasználtsággal éves szinten mintegy 50 %-al növelni a vendégejszakák számát és megduplázni a rendezvények látogatottságát
		1.4/2-I Közösségi terek kialakítása és programmal való megtöltése.	1.4/2-II Közösségi terek komplex felülvizsgálata, projektfejlesztés	1.4/2-III Közösségi terek, rendezvényhelyszínek 100%-os kihasználtságának megteremtése

TEMA

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
2. Termelő és szolgáltató gazdasági szektor megerősítése, helyi gazdaság diverzifikálása	2.1 Helyi vállalkozások megerősítése	2.1/1-I Meglévő állami és for-profit vállalkozásfejlesztési szervezetek bevonása Vonyarcvashegyre	2.1/1-II Új EU-s vállalkozásfejlesztési források hatékony bevonásának elősegítése	2.1/1-III Vállalkozás-ösztönző oktatás- és utánpótlás biztosítás
		2.1/1-I Vállalkozás-barát döntéshozatali és ügyviteli rend megerősítése		
	2.2. Új befektetők és befektetések bevonása	2.2/1-I Kiajánlási dokumentációk elkészítése	2.2/1-II 3.2/1-II Kiszámítható helyi befektetés-ösztönzési politika és szabályzás kialakítása és határozott kommunikálása	2.2/1-III Hosszú távú befektetés-ösztönző politika kialakítása és megvalósítása
	2.3. Vonzó befektetési és üzleti környezet létrehozása	2.3/1-I Új rendezvény-tér koncepcionális és társadalmi előkészítése	2.3/1-II Új kulturális és rendezvény-tér létrehozása Vonyarcvashegyen	2.3/1-III A településközpont körül egész évben vonzó lakossági és idegenforgalmi szolgáltató övezet létrehozása

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
3. Társadalom gazdasági erejének növelése	3.1 Demográfiai folyamatok megfordítása	3.1/1-I Identitás erősítő akciók, a lakosság Vonyarcvashegyhez kötődésének megerősítése	3.1/1-II Fiatal családok letelepedésének támogatása (kedvezményes hitel)	3.1/1-III Fiatal családok letelepedésének támogatása (kedvezményes hitel)
		3.1/2-I Vonyarcvashegyről elszármazottak találkozója	3.1/2-II Vonyarcvashegyi tájház - lakossági emlékképek és tárgyak gyűjtése	3.1/2-III Vonyarcvashegyi tájház - összegyűjtött lakossági emlékképek és tárgyak felhasználásával tájház berendezése
		3.1/3-I Fiataljaink közösségbe szervezésének elősegítése, működésük támogatása (Zalai Balatonpart Ifjúsági Fúvószenekar, sportkörök, egyesületek, tehetség-gondozás, továbbképzés);	3.1/3-II Ifjúsági közösségi tér kialakítása. Magas végzettséget igénylő munkahelyek létrejöttének támogatása	3.1/3-III Magas képzettségű lakosok megtartása, újak fogadása

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
3. Társadalom gazdasági erejének növelése	3.2 Kulturális-szellemi bázis megerősítése	3.2/1-I Magas színvonalú kulturális programok előkészítése, célcsoportok elérése	3.2/1-II Civil szellemi műhely működtetése a település fejlesztése érdekében	
		3.2/2-I. Vonyarcvashegy művészeti alkotóinak támogatása. Vonyarcvashegy MiniArt - Vonyarcvashegyi Miniatúrák Nemzetközi Biennáléja, Nemzetközi Kulturális Híd, Zalai Balatonpart Ifjúsági Fúvószenekar szponzorálása.	3.2/2-II Település értéktérképének elkészítése.	3.2/1-III Új, multifunkcionális kultúr- és alkotóház a kulturális, művészeti körök, civil szervezetek számára
	3.3 Foglalkoztatási szerkezet javítása	3.3/1-I A helyi munkaerő-piac adottságainak részletes feltérképezése (kereslet-kínálat feltérképezése)	3.3/1-II Társadalmi foglalkoztatási paktum létrehozása, lebonyolítása (munkaerő-piac kereslet-kínálat oldalának összehangolása)	
		3.3/2-I Önkormányzati beruházással gyümölcsös látványpark (mandulás kert) telepítése (Hercegi Mandulás projekt)	3.3/2-II Mandulaolaj sajtoló műhely létrehozása (Hercegi Mandulás projekt). Mandulaolaj felhasználásával (lehetőleg) helyben előállított, elsősorban kézműves termékek (cukrászat, kozmetikum) forgalmazása. Vonyarcvashegyi "mandulás brand" létrehozása, piacra dobása.	3.3/2-III A vonyarcvashegyi "mandulás brand" országos / nemzetközi hírnévre emelése (Hercegi Mandulás projekt)
		3.3/3-I Szociális foglalkoztatási projekt előkészítése, helyi kapacitások felkészítése	3.3/3-II Szociális foglalkoztatás bővítése	3.3/3-III Szociális foglalkoztatásban továbbképzések támogatása
		3.3/4-I Önkéntesség szellemének terjesztése	3.3/4-II Önkéntesség szellemének alkalmazása közösségi érdekek mentén	3.3/4-III Társadalmi feladatmegosztás és átvállalás egyes települési feladatok ellátásában

Prioritás	Célok	Időtáv		
		Rövid táv 2014-2015 I.	Középtáv 2017-2021 II.	Hosszú táv 2020-2031 III.
Környezettudatos, fenntartható településsé válás - integrált horizontális prioritás	Valamennyi fejlesztés során az energiahatékonyság és megújuló energiaforrások alkalmazásának érvényesítése	A teljes intézményhálózat és a vállalkozások 50 %-nak energetikai felmérése, komplex települési energiahatékonysági és megújuló energetikai koncepció kidolgozása.	A teljes intézményhálózat 50 %-os energiahatékonysági korszerűsítése, legalább 20 %-os megújuló energetikai ellátása.	A teljes intézményhálózat energiahatékonysági korszerűsítése és 50 %-os mértékben megújuló energetikai ellátása.
		Egy intézmény és a leginkább energiaigényes vállalkozás energiahatékonysági beruházásának megvalósítása	A vállalkozások min. 50 %-ának energetikai korszerűsítése és energiaigényük 20 %-ának megújuló energiaforrásokkal való ellátása	A helyi gazdaság mintegy 30-40 %-os átállítása megújuló energiaforrásokra, a helyi fajlagos energiaigény 30 %-os csökkentése.
		Helyi gazdaságot élénkítő megújuló energetikai beruházások és energiahatékony, decentralizált energiaellátási projektek megvalósítása		
	A fejlesztések során a hosszú távú táj és természetmegőrzési szempontok érvényesítése	Értéket a természetből - természeti érték-megőrzési és ökoturisztikai hasznosítási projekt kidolgozása	Értéket a természetből - természeti érték-megőrzési és ökoturisztikai hasznosítási projekt	

Prioritás	Célok	Számszerűsített mutatók
1. Turizmus jövedelemtermelő képességének és munkahely-teremtő hatásának növelése	1.1. Magasra pozicionált termékek és szolgáltatások kialakítása Vonyarcvashegyen	-Új szolgáltatási csomagok létrehozása rendezvényekhez kapcsolva (db/év)
		-Vendég éjszakák számának növekedése (% / év)
	1.2 Szállóvendégek számának növelése	- Minősített magán szálláshelyek (db/év)
		Magas minőségű szálláshelyek számának bővítése (db/év)
	1.3 Az itt tartózkodási idő növelése	Jelen lévő szolgáltatók szolgáltatásainak bővülése (szolgáltatás/év)
1.4 A turisztikai szezon meghosszabbítása illetve tavasz, nyár, őszi, téli szezon kialakítása	-Tavaszi, nyári, őszi, téli szezoncsomag megvalósítása (eFt/év) -Attrakció fejlesztés (eFt/év) -Adott évszakhoz kötött szezon látogatottsága (fő/év)	

Prioritás	Célok	Számszerűsített mutatók
<p>2. Termelő és szolgáltató gazdasági szektor megerősítése, helyi gazdaság diverzifikálása</p>	<p>2.1 Helyi vállalkozások megerősítése</p> <p>2.2. Új befektetők és befektetések bevonása</p> <p>2.3. Vonzó befektetési és üzleti környezet létrehozása</p>	<p>-Vállalkozásfejlesztési források által indukált beruházások értéke (e Ft/év)</p> <p>-Vendég éjszakák számának növekedése (%/ év)</p> <p>- Új befektetők által végrehajtott beruházások (e Ft/év)</p> <p>-Látogatók száma (fő/év)</p> <p>-Turisztikai ágazat éves bevétele (e Ft/ év)</p> <p>-Foglalkoztatottak számának növekedése (fő/év)</p> <p>-Beruházások száma (db/ év)</p>

Prioritás	Célok	Számszerűsített mutatók
<p>3. Társadalom gazdasági erejének növelése</p>	<p>3.1 Demográfiai folyamatok megfordítása</p> <p>3.2 Kulturális-szellemi bázis megerősítése</p> <p>3.3 Foglalkoztatási szerkezet javítása</p>	<p>-Identitást erősítő akció (db/ év)</p> <p>-Lakosság korfájában a fiatalok arányának változása(%/ év)</p> <p>-Fiatalok közösségi rendezvényeik (db/ év)</p> <p>-Látogatók száma (fő/év)</p> <p>-Családi rendezvények, programok (db/év)</p> <p>-Kulturális programokon résztvevők száma (fő/év)</p> <p>-Önkéntes akciók száma (db/ év)</p> <p>-Álláskeresők száma (fő/év)</p>
<p>4.Környezettudatos, fenntartható településsé válás - integrált horizontális prioritás</p>	<p>Valamennyi fejlesztés során az energiahatékonyság és megújuló energiaforrások alkalmazásának érvényesítése</p> <p>A fejlesztések során a hosszú távú táj és természetmegőrzési szempontok érvényesítése</p>	<p>-Energiahatékonysági beruházások száma (db/év)</p> <p>-Energia megtakarítás az intézményekben</p> <p>-Megújuló energia felhasználása az intézményekben (GJ/év)</p> <p>-Természetvédelmi célú beruházások (e Ft/ év)</p>